

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua, веб-сайт: www.nerc.gov.ua

24.11.2018

№ 11153/16.2/7-18

на № _____

**Народному депутату України
Мацолі Р. М.**

вул. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановний Романе Миколайовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваш депутатський запит від 17.10.2018 № 388/97, надісланий до НКРЕКП листом Генеральної прокуратури України від 12.11.2018 № 05/1-12170-17 і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

НКРЕКП у своїй діяльності керується, зокрема, законами України «Про ринок природного газу» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Відповідно до законодавства до повноважень НКРЕКП не належить вирішення питань своєчасного початку та сталого проходження опалювального сезону.

Разом з тим відповідно до пункту 5 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, рішення про початок та закінчення опалювального сезону приймається виконавчими органами відповідних сільських, селищних та міських рад або місцевими державними адміністраціями виходячи з кліматичних умов згідно з будівельними нормами і правилами, правилами технічної експлуатації, нормами санітарного законодавства та іншими нормативними документами.

Статтями 17 та 18 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон про самоврядування) передбачено, що відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності

0075992

03.12.2018 12:07

1

ВХ. № 250343

органам місцевого самоврядування, а у разі якщо такі підприємства, установи та організації не перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, вказані відносини будуються на договірній і податковій основі та на засадах підконтрольності у межах повноважень, наданих органам місцевого самоврядування законодавством.

Положеннями статті 20 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» визначено, що місцева державна адміністрація забезпечує організацію обслуговування населення підприємствами, установами та організаціями житлово-комунального господарства, зв'язку, телебачення, радіомовлення, торгівлі та громадського харчування, побутового і транспортного обслуговування незалежно від форм власності.

Статтями 74 та 75 Закону про самоврядування визначено, що органи та посадові особи місцевого самоврядування є підзвітними, підконтрольними і відповідальними перед територіальними громадами і несуть відповідальність за свою діяльність перед територіальною громадою, державою, юридичними і фізичними особами.

З огляду на викладене та зважаючи на повноваження обласних, Київської міської державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг, вирішення питань забезпечення належного функціонування та підготовки підприємств житлово-комунального господарства до роботи в осінньо-зимовий період, своєчасного початку опалювального сезону та його сталого проходження належить до компетенції місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Окремо зазначаємо, що з 01.10.2015 введено в дію Закон України «Про ринок природного газу» (далі – Закон), який визначає правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, а також здатного до інтеграції з ринками природного газу держав – сторін Енергетичного Співтовариства.

Згідно з положеннями статті 12 Закону постачання природного газу здійснюється відповідно до договору, за яким постачальник зобов'язується поставити споживачеві природний газ належної якості та кількості у порядку, передбаченому договором, а споживач зобов'язується оплатити вартість прийнятого природного газу в розмірі, строки та порядку, передбачених договором.

Права та обов'язки постачальників і споживачів визначаються Законом, Цивільним і Господарським кодексами України, правилами постачання природного газу, іншими нормативно-правовими актами, а також договором постачання природного газу.

Так, постачання природного газу непобутовим споживачам здійснюється на підставі договорів, що укладаються відповідно до вимог Цивільного та Господарського кодексів України та повинні містити істотні умови, визначені статтею 12 Закону.

Відповідно до положень пункту 1 розділу II Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1382/27827 (далі – Правила), підставою для постачання природного газу споживачу є,

зокрема, наявність у споживача укладеного з постачальником договору постачання природного газу та дотримання його умов.

Згідно з положеннями пункту 2 розділу II Правил постачання природного газу споживачу здійснюється за договором постачання природного газу, який укладається відповідно до вимог цього розділу, за яким постачальник зобов'язаний поставити споживачу природний газ у необхідних для споживача об'ємах (обсягах), а споживач зобов'язаний своєчасно оплачувати постачальнику вартість природного газу у розмірі, строки та порядку, що визначені договором.

Відповідно до положень пункту 5 розділу II Правил договір постачання природного газу повинен містити умови, що є істотними та обов'язковими для цього виду договору, зокрема відповідальність сторін за невиконання умов договору та підстави її застосування, у тому числі в разі перевищення споживачем підтверджених обсягів природного газу за відповідний період, а також механізми компенсації і повернення, які застосовуються, якщо рівні якості послуг постачальника за договором не виконуються, зокрема за неточності в рахунку чи його затримці (норма вноситься в договір за згодою сторін).

Згідно з положеннями пункту 9 розділу II Правил постачання постачальник забезпечує споживача необхідними підтвердженими обсягами природного газу відповідно до умов договору постачання природного газу.

Відповідно до діючих положень пунктів 1 та 2 глави 1 розділу XI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1378/27823, для отримання послуг із транспортування (фізичного транспортування природного газу газотранспортною системою) замовник послуг транспортування подає оператору газотранспортної системи номінації та/або місячну номінацію по точках входу та точках виходу в установленому цим розділом порядку.

Номінація повинна визначати обсяг природного газу по кожній точці входу та виходу (що може бути як фізичною, так і віртуальною), які замовляються замовником послуг транспортування. При цьому, якщо замовником послуг транспортування є постачальник, подана номінація повинна містити планові (замовлені) обсяги постачання природного газу у розрізі його споживачів та їх точок комерційного обліку (за необхідності) з визначенням їх ЕІС-кодів.

Таким чином, відповідно до чинного законодавства постачальник природного газу повинен забезпечити споживача необхідним обсягом природного газу відповідно до умов укладеного договору.

Крім того, відповідно до положень статті 11 Закону з метою забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу у виключних випадках та на визначений строк можуть покладатися спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України.

Так, Кабінет Міністрів України, виходячи з повноважень, визначених статтею 11 Закону, постановою від 19.10.2018 № 867 затвердив Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (далі – Положення).

Відповідно до норм підпункту 1 пункту 3 Положення на НАК «Нафтогаз України» покладається обов'язок постачати природний газ на умовах та у порядку, що визначені цим Положенням, виробникам теплової енергії.

Згідно з нормами пункту 11 Положення (зі змінами) виробник теплової енергії має право з 1 листопада 2018 р. по 1 травня 2020 р. придбавати природний газ для всіх категорій використання природного газу у НАК «Нафтогаз України» у разі виконання таких умов:

1) укладення виробником теплової енергії договору постачання природного газу з НАК «Нафтогаз України» відповідно до законодавства;

2) виконання виробником, на якого станом на 30 вересня 2015 р. поширювалася дія статті 19¹ Закону України «Про теплопостачання» або якому надано в користування (оренду, концесію, управління тощо) цілісний майновий комплекс або індивідуально визначене майно з вироблення теплової енергії, що використовувалися виробником теплової енергії, на якого станом на 30 вересня 2015 р. поширювалася дія статті 19¹ Закону України «Про теплопостачання», обов'язку щодо відкриття рахунків із спеціальним режимом використання;

3) виконання виробником теплової енергії, що також придбаває природний газ, у тому числі для виробництва електричної енергії, установлених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.05.2015 № 670 «Про порядок розрахунків за спожитий природний газ виробниками електричної енергії, які використовують природний газ для її виробництва» вимог щодо проведення розрахунків з використанням механізму розподілу коштів, що надходять за відпущену електричну енергію на рахунки із спеціальним режимом використання.

Крім того, виробнику теплової енергії необхідно виконати одну з таких умов:

досягнення станом на 23 число місяця, що передус місяцю постачання природного газу, рівня розрахунків виробника теплової енергії (без урахування штрафних санкцій) з урахуванням суми нарахованих та неперерахованих пільг і субсидій згідно з Порядком фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2002 р. № 256, за усіма укладеними з НАК «Нафтогаз України» договорами про постачання природного газу (купівлі-продажу, про закупівлю, відступлення права вимоги тощо) не нижче 90 відсотків (у період з 1 грудня 2018 р. до 1 квітня 2019 р. – не нижче 78 відсотків, а для виробника теплової енергії, управління майном якого здійснює Фонд державного майна і який використовує природний газ для виробництва теплової та електричної енергії, у період з 16 листопада 2018 р. до 1 квітня

2019 р. – не нижче 60 відсотків); або

укладення з НАК «Нафтогаз України» договору про реструктуризацію заборгованості за спожитий природний газ згідно з типовим договором у рамках реалізації Закону України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті

енергоносії» (за наявності відповідної заборгованості) та виконання зазначеного договору; або

подання виробником теплової енергії до НАК «Нафтогаз України» погодженого НАК «Нафтогаз України» та виконавчим органом відповідної місцевої ради графіка погашення заборгованості (рівними частинами до 1 січня 2021 р. щодо всіх договорів з НАК «Нафтогаз України»), складеного на підставі довідки щодо заборгованості, виданої НАК «Нафтогаз України», та виконання такого графіка, а також здійснення поточних розрахунків за використаний природний газ. Наявність графіка погашення заборгованості не змінює порядку розрахунків, встановленого між постачальником та виробником теплової енергії у договорах постачання природного газу (купівлі-продажу, про закупівлю, відступлення права вимоги тощо).

Таким чином, виробник теплової енергії має право придбавати природний газ у НАК «Нафтогаз України» у разі забезпечення виконання ним умов, визначених пунктом 11 Положення.

З повагою
Голова НКРЕКП

О. Кривенко